

ERIKSON 1982:n sisällysluettelo (täsmennettynä ja huomioin varustettuna)

Kirjallisuusviite: ERIKSON, ERIK H. 1982: Lapsuus ja yhteiskunta. Suom. Esko Huttunen. 2., tarkistettu p. 1. p. ilmestyi 1962. Engl.kiel. alkuteos *Childhood and society* ilmestyi 1950. ISBN 951-20-2318-0 (nid.). 447 s.

Tähän asiakirjaan on esitystapaa muokaten jäljennetty teoksen sisällysluettelo («Sisällys», sivut 445-447). Tekstiin on lisätty täsmennyksiä hakasulkein sekä selityksiä ja lisähuomioita alaviitteisiin.

Alaviitteisiin on lisätty pääasiassa ERIKSON 1982:n ja ERIKSON 1977:n sisällysluettelojen välisistä eroista tehtyjä huomioita. Jotkin huomiot koskevat noitten kahden teosversion välisiä teksti- ja taulukkoeroja.

Yksi harvoista asioista, joissa vuoden 1982 suomennos on selkeämpi kuin vuoden 1977 brittiläinen taskukirjaversio¹, on sisällysluettelon esitystapa kattavine numerointineen. Siksi on paikallaan tässä yhteydessä tuoda esille, miten olen hahmottanut kirjan rakenteellisen jaottelun tasot (hierarkiatasot):

- Tietyt osiot on jätetty jaottelun ulkopuolelle: »Esipuhe», »Liite», »Hakemisto», »Selityksiä» ja »Sisällys». Myös ERIKSON 1977:ssä on jaottelun ulkopuolisia osioita, mutta ne eivät suoraan vastaa suomennoksen sisältämiä. ERIKSON 1977:ssä esimerkiksi sisällysluettelo sijaitsee kirjan alussa eikä lopussa, tekijän esipuheita on kaksi, erillistä erikoissanainselitysosiota ei ole ja niin edelleen.

- Jaottelun korkeimman tason muodostavat **osat** (1.-4., ERIKSON 1977:ssä *parts, one-four*).

- Toiseksi korkeimman tason muodostavat **luvut** (1.-11.). ERIKSON 1977:n sisällysluettelo ei nimeä jaottelutasoa² mutta käyttää myös numerointia (1-11).

1 Tämän kohdan kirjoittamisen jälkeen ilmeni, että Yhdysvalloissa painettu ERIKSON 1963 on kokoonpanoltaan, useimmissa asioissa, sekä brittiläistä ERIKSON 1977:ää että suomalaista ERIKSON 1982:ta selkeämpi. ERIKSON 1963 sisältää myös osioiden kattavan numeroinnin.

2 ERIKSON 1977:n leipätekstissä kyllä käytetään sanaa *chapter* 'luku', mutta esimerkiksi s:lla 79 niin epämääräisessä lauseyhteydessä, että ei käy täysin selväksi, mitä jaottelun tasoa tarkoitetaan: » – – to be discussed in **the chapter on the ego** – namely, the conflict between *initiative* and *guilt*.» (Lihavointi lainauksessa minun, kursivointi Eriksonin. Kenties helpointa olisi tulkita lainaus siten, että Erikson viittaa tuossa nimenomaisessa kohdassa sanalla *chapter* teoksensa kolmanteen **osaan** – »Part three: The growth of the ego».) Vielä samalla sivulla 79 kuitenkin todetaan: »In the fourth and final section of this chapter we will present some evidence – –.» Ilmaus »the fourth and final section» näyttää jokseenkin yksiselitteisesti viittaavan ala-alalukuun »Pregenitality and genitality», jolloin *chapter* tässä yhteydessä viittaisikin **alalukuun** »Zones, modes, and modalities».

• Kolmanneksi korkeimmalle tasolle olen antanut nimityksen *alaluvut*. Suomennos numeroi myös nämä, esimerkiksi 10. luku sisältää alaluvut 1.-5. ERIKSON 1977 ei anna tason yksiköille numeroita eikä muita tunnuksia mutta erottaa niitten otsikot ylemmästä ja alemmasta tasosta eri kirjainleikkausta käyttäen.

• Alimmalle (neljänneksi korkeimmalle) tasolle olen antanut nimityksen *ala-alaluvut*. Suomennos antaa näille aakkoselliset kirjaintunnukset, esimerkiksi 10. luvun 4. alaluku sisältää ala-alaluvut a.-d. ERIKSON 1977 ei anna tason yksiköille tunnuksia mutta erottaa niitten otsikot ylemmästä ja alemmasta tasosta eri kirjainleikkausta käyttäen.

* * *

SISÄLLYS

[3] [Nimiölehti]³

9 Esipuhe

1. OSA: LAPSUUS JA SOSIAALISEN ELÄMÄN MODALITEETIT

17 1. luku. *Kliinisen elämäkerran merkitsevyys ja suhteellisuus*

19 1. Pienen Sam-pojan neurologinen kriisi

34 2. Erään merisotilaan taistelukriisi

45 2. luku. *Lapsuuden seksuaalisuuden teoria*

45 1. Kaksi kliinistä tapausta

56 2. Libido ja aggressio

71 3. Vyöhykkeet, moodit ja modaliteetit

71 a. Suu ja aistit⁴

80 b. Ulostuselimet ja -lihaksisto

86 c. Liikkumiskyky ja sukupuolielimet

92 d. Esigenitaalisuus ja genitaalisuus⁵

2. OSA: LAPSUUS KAHDEN AMERIKKALAISEN INTIAANIHEIMON KESKUUDESSA

101 Toisen osan johdanto

105 3. luku. *Preerian metsästäjät*

105 1. Historiallinen tausta

112 2. Jim

117 3. Rotujen välinen seminaari

3 Kuten voi odottaakin, nimiölehteä ei ole merkitty teoksen omaan sisällysluetteloon. Koska tarkastelen mahdollisuuksien mukaan teoksen yleistä kehitystä painoksesta painokseen, olen päättänyt laatia oman sisällysluetteloni mahdollisimman yksityiskohtaiseksi.

4 S:lta 75 puuttuu yksi virke, joka on löydettävissä ERIKSON 1977:n s:lta 65. Ero perustunee alkuteoksen alkuperäislaitoksen ja v:n 1963 laitoksen väliseen eroon.

5 Tätä voisi seurata alaluku »Genital modes and spatial modalities», mutta se puuttuu. Ero perustunee alkuteoksen alkuperäislaitoksen ja v:n 1963 laitoksen väliseen eroon.

127	4. Siouxien lastenkasvatus ⁶
127	a. Saaminen ja ottaminen
133	b. Kiinnipitäminen ja hellittäminen
136	c. Leikistä työhön
142	5. Yliluonnollinen maailma ⁷
149	6. Yhteenveto ⁸
153	4. luku. <i>Lohijoen kalastajat</i>
153	1. Yurok-intiaanien maailma
158	2. Yurokien lapsipsykiaatria
163	3. Yurokien lastenkasvatus
168	4. Vertaileva yhteenveto
3. OSA: MINÄN KEHITYS	
177	Kolmannen osan johdanto
185	5. luku. <i>Varhainen egon vajavuus: Jean</i>
199	6. luku. <i>Leikkikalut ja järkeilyt</i>
199	1. Leikki, työ ja kasvaminen
213	2. Leikki ja parantaminen
226	3. Identiteetin alku
226	a. Leikki ja ympäristö
230	b. Pommituslentäjän poika
233	c. Musta identiteetti
239	7. luku. Ihmisen kahdeksan kehitysvaihetta
239	1. Luottamus - perusepäluottamus
242	2. Itsenäisyys - häpeä ja epäily
245	3. Aloitteisuus - syyllisyydentunne
247	4. Ahkeruus - alemmuudentunne
249	5. Identiteetti - roolien hajaantuminen
250	6. Läheisyys - eristyneisyys
253	7. Generatiivisuus - lamautuminen
254	8. Minän integraatio, eheys - epätoivo ⁹
4. OSA: NUORISO JA IDENTITEETIN KEHITYS	
261	Neljännän osan johdanto
269	8. luku. <i>Ajatuksia amerikkalaisesta identiteetistä</i>
269	1. Vastakohtaisuus
272	'Mutsi'
283	John Henry
292	Nuorukainen, pomo ja kone

6 Alaluvun alussa voisi olla ala-alaluku »Birth», mutta se puuttuu. On syytä olettaa, että alkuperäinen ala-alaluku »Getting and taking» on alkuperäisen englanninkielisen laitoksen julkaisemisen jälkeen hieman laajentaen jaettu kahteen osaan, »Birth» ja »Getting and taking». Monin paikoin alkuperäisen tekstin on silti täytynyt säilyä jokseenkin muuttamattomana.

7 Tätä voisivat seurata alaluvut »The Sun dance» ja »Vision quest», mutta ne puuttuvat. Ero perustunee alkuteoksen alkuperäislaitoksen ja v:n 1963 laitoksen väliseen eroon.

8 Tätä voisi seurata alaluku »A subsequent study», mutta se puuttuu. Ero perustunee alkuteoksen alkuperäislaitoksen ja v:n 1963 laitoksen väliseen eroon.»

9 Tätä voisi seurata alaluku »An epigenetic chart», mutta se puuttuu. Ero perustunee alkuteoksen alkuperäislaitoksen ja v:n 1963 laitoksen väliseen eroon.» 8. alaluku kuitenkin päättyy otsikoimattomaan taulukkosivuun (leipätekstin mukaan »kaavakuvaan»), joka esittää Eriksonin kuuluisat ihmisen kahdeksan kehitysvaihetta. Alaluku »An epigenetic chart» lieneekin rakennettu v:n 1963 laitosta varten laajentamalla joitakin 8. alaluvun osia.

314	9. luku. Legenda Hitlerin lapsuudesta
316	1. Saksa
318	2. Isä
327	3. Äiti
330	4. Nuorukainen
334	5. <i>Lebensraum</i> , sotilas, juutalainen
345	6. Huomautus juutalaisista
350	10. luku. <i>Legenda Maxim¹⁰ Gorkin nuoruudesta</i>
352	1. Maa ja kylä
358	2. Äidit
362	3. Vanhentunut despootti ja kirottu suku
372	4. Riistetyt
372	a. Pyhimys ja kerjäläinen
376	b. Muukalainen
379	c. Isätön sakki ja jalaton lapsi
381	d. Kapaloitu lapsi
386	5. Protestantti
397	11. luku. Loppusanat: Ahdistuneisuuden pelko
421	LIITE
429	HAKEMISTO
439	SELITYKSIÄ
[445]	SISÄLLYS

10 Suom. latinaistuksen (translitteraation) mukaan oik. *Максим* → *Maksim*. Vrt. esim. suomenkiel. Wikipedia: [Venäjän translitterointi](#).